

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 8. Quid circa mandantem sit addendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

restit. d. 1. q. 2. p. 11. Lay. l. 3. t. 4. c. 7. & infra l.
 26. t. 4. c. 2. dub. 5. resp. 3.

A D D E N D A.

- 21 *Q. 7. An movens aut inducens ad damnificandum alteri, restituere teneatur.* R. Teneri, hinc Inn. XI. damnavit hanc 39. prop. *Qui alium movet aut inducit ad inferendum grave damnum tertio, non tenetur ad restitutionem istius damni illati: Notatque Carden. in 2. crisi d. 23. n. 130. illum dici movere qui mandat, consilium dat, consentit, adulatur, ideoque causa est, quòd inferatur damnum, de quibus in seqq. dicetur: de illo autem, qui tantum exemplo suo movet ad damnum alteri inferendum aut cum alio concurrat ad damnum, videri possunt dicta p. 1. n. 1009. & seqq.*
- 22 *Q. 8. Quid circa mandantem sit addendum.* R. Seqq:
- 23 §. 1. Mandans dicitur ille, qui de facto jubet, quamvis de jure careat potestate jubendi: quòd si potestatem jubendi habeat & innuat se velle aut cupere, ut fiat, censetur jubere, hinc L. 1. ff. *mandati* dicitur, sive *rogo* sive *volo* sive *mando*, sive alio quocumque verbo scripserit, mandati actio est.
- 24 §. 2. Mandans tenetur etiam ad restitutionem damnorum, quæ causantur mandatario, id est illi, qui mandatum exequitur, nisi fortè aliter contraxisset cum illo, v. g. ut faceret pro certa mercede, ita cum aliis Laym. lib. 3. t. 2. c. 6. & t. 4. c. 26. à n. 3. & c. 27. n. 2. Ratio est, quia mandatarius sub illa conditione suscipiebat executionem mandati, ut mandans subiret onus, quia ipse erat tantum instrumentum mandantis.
- 25 §. 3. Si revocatio mandati non innotuit mandata-

datario ; aut si innotuit, sed per errorem judicata est non fuisse feria ; aut si judicata est fuisse quidem feria, sed mandatarius postea invincibiliter illius inmemor damnum executus est, mandans tenetur ad restitutionem, quia tum adhuc damnum verè sequitur ex iniusta actione præterita mandantis, *Luce d. 19. l. 2.*

§. 4. Mandans non tenetur restituere damna, 26
quæ mandatarius intulit, excedens fines mandati, quando in eius potestate fuit eos fines servare, uti si mandavit tantum vulnerari, & ipse volens occidit, ita *Dicast.* Si tamen mandasset occidi Titium, & mandatarius per errorem occideret Caium mandans teneretur ad damna ex morte Caji, quia ex ipsius mandato sequerentur, *Suar. alii- que cum Dian. p. 8. t. 7. R. 33. & p. 11. t. 6. R. 19.*

Q. 9. Quid circa consulentem: R. §. 1. Con- 27
sultans etiam intelligitur ille, qui rogat, hortatur, ostendit modum, quo fiat, suggerit motivum faciendi, promittit aliquid, ut fiat.

§. 2. Si quis dedit simplex consilium, vel nu- 28
dè rogavit aut quasi imperando auctor fuit, ut inferretur damnum alteri, non suggerendo modum, quo fieret, nec motivum inferendi, si ille consilium illud suum revocarit ante damnum illatum, non tenebitur ad restitutionem, quia si revocetur, non perseverat moraliter in ordine ad influendum in tale damnum: è contrà si suggererit modum, quo damnum nunc inferri posset, aut motivum, quod movere pergat, aut si dederit consilium utile illi, qui damnum erat illaturus, quamvis ante damnum illatum conatus sit consilium suum revocare, tamen tenetur restituere, etiam in eo casu, quo alter initio acce-